

Verlag Workshop Vakmanschap van de toekomst Bouw

Deelnemers : Workshop 1: 11 deelnemers (voornamelijk regulier onderwijs)
Workshop 2: 16 deelnemers (voornamelijk regulier onderwijs)

Workshopleider/notulist : Maria Hänsch, Ruud Geerligts

Locatie : Duurzaamheidsfabriek, Dordrecht

Datum : 7 oktober 2014

1. Algemeen:

Doordat de deelnemers de rondgestuurde BCP+ dossier niet of beperkt hadden doorgelezen kostte de introductie meer tijd. De reacties waren veelal dan ook spontaan.

In beide workshops was een oververtegenwoordiging vanuit het regulier onderwijs. Er zijn goede opmerkingen gemaakt en zeker punten ter verbetering. Aan de andere kant is het essentieel om de (aangepaste) BCP+-dossier te laten valideren door de bouwbedrijven zelf.

2. Opzet Workshop

Door tijdsproblemen en de voor ons logische opbouw hebben wij eerst de vraag gesteld over de herkenbaarheid van het BCP+-dossier (vraag 2). Deze vraag is in kleine groepen besproken (3 of 4 mensen) en terug gekoppeld aan de rest. In de eerste workshop zijn we niet meer toegekomen om de tweede vraag over structuur en opbouw te behandelen. De derde vraag over de toepasbaarheid hebben we in geen van beide workshops meer kunnen behandelen. Wel is er een rondvraag gehouden waar ieder individueel nog input kon geven.

3. Vraag 2. Herkenbaarheid

Beroepsbeelden

- Vanuit de eerste groep werd met name ingegaan op de grote verschillen tussen de bouwbedrijven. In een klein bedrijf zal de timmerman/ bouwmedewerker meer van alle markten thuis moeten zijn, waar in een gespecialiseerd bedrijf of in een groter bedrijf echt specialisten rond lopen. In het algemeen werd gesteld dat een bouwvakker breed opgeleid moet zijn. Breed in de zin dat de medewerker zijn eigen beroep in een brede context kan plaatsen.
- Vanuit de tweede groep werd aangegeven dat luchtdicht bouwen geen eigen beroep is maar een vakdiscipline die door de timmerman of de elementensteller meegenomen zou moeten worden.
- Vanuit de tweede groep is er een discussie opgestart of een isoleerder een apart beroep is of dat het valt onder de vakdiscipline van timmerman, dakdekker of metselaar. De conclusie is dat isoleren uit een groot aantal onderdelen bestaat. Sommige onderdelen zijn zodanig specifiek dat dit haast beschouwd kan worden als een aparte beroepsgroep (bijvoorbeeld: na-isoleren van spouw, aanbrengen PUR onder BG-vloer) waar andere dicht zitten bij de vakdiscipline van de huidige drie beroepsgroepen in de bouw. (timmerman, dakdekker of metselaar)

Specialismen

Technische specialisme

- Vanuit beide groepen werd aangegeven dat de niveau 4 beroepen (opzichter/uitvoerder, calculator bouw, werkvoorbereider bouw, tekenaar/ontwerper bouw) kennis moeten hebben van de technische specialismen. (tabel 2) In groep 1 gaf men aan dat deze kennis in de reguliere BCP's terug te vinden is. In ieder geval moet er wel iets over gezegd worden in de tabel.
- Vanuit groep 1 werd aangegeven dat niveau 4 interdisciplinaire kennis dient te hebben. (bouw en installatie). Dit ontbreekt.

- Vanuit groep 1 is aangegeven dat de kennis die nodig is om de energetische verduurzaming van de bouw te bewerkstelligen wordt meegegeven op niveau 4 (via het reguliere onderwijs). Onduidelijk is hoe het met die kennis is gesteld van de huidige werknemer die al werkzaam is in de bouw op niveau 4.
- Vanuit de tweede groep werd aangegeven dat de indeling van isoleren logischer moet. (dak, gevel, vloer en fundering/kelder). Nu vallen er een aantal zaken tussen wal en schip. (zie hiervoor alternatieve indeling die ik eerder heb gemaakt)

Soft skills specialistisch en generiek

- In het algemeen kan gesteld worden dat het onderscheid tussen generalistische en specialistische soft skills vaag blijft. Zeker als we het hebben over de bouwberoepen.
- Vanuit beide groepen is aangegeven dat het waarom en de motivatie van de energetische verduurzaming van de bouw onder de aandacht gebracht moet worden (anders dan 2020 doelen, specifiek aangaande bedrijven en medewerkers). Dit zien zij onvoldoende terug in het dossier. Duurzaam bouwen moet iets zijn waar je trots op bent als medewerker.
- Vanuit beide groepen is aangegeven dat interdisciplinair denken of systeem denken van groot belang is voor de energetische verduurzaming. Dit zien zij onvoldoende terug in het dossier.
- Vanuit beide groepen wordt aangegeven dat duurzaam ontwerpen (S16) ook relevant is voor de beroepsgroepen Opzichter/uitvoerder, Calculator en werkvoorbereider. (tabel 3)
- Vanuit groep 1 is aangegeven dat duurzame bouwmaterialen en duurzaam ontwerpen zeker ook een technische competentie is.
- Vanuit groep 1 wordt aandacht gevraagd voor de specifieke veiligheid die te maken heeft met de energetische verduurzaming. (VCA)
- Vanuit groep 1 wordt aangegeven dat de soft skills vanaf dag 1 moeten worden meegenomen. Dit is vanuit het onderwijs geredeneerd. Men denkt hierbij aan onderwijs op projectniveau.
- Vanuit groep 2 is aangegeven dat de kennis over duurzame bouwmaterialen en duurzaam ontwerpen in basis ook aanwezig moet zijn bij niveau 3 (en in mindere mate bij niveau 2) (tabel 3)

Competentieomschrijvingen (tabel 5, 6 en 7)

- Vanuit beide groepen het commentaar gekregen dat dit wel heel algemeen en nietszeggend is opgeschreven. Je kan hier alle kanten mee op. Men verwacht van dit dossier meer sturing. Met name tabel 5, 6 en 7. (voorbeeld tabel 5, specialisme: luchtdicht bouwen, competentie: kan luchtdicht bouwen)
- Vanuit beide groepen is aangegeven dat naast het nemen van verantwoordelijkheid voor het eigen werk ook verantwoordelijk voor werk van collega's en project breed genomen moet worden. (tabel 7 G4.1)
- Vanuit groep 2 is aangegeven dat samenwerken sociale en culturele vaardigheden vereist. Dit is niet opgenomen in tabel 7 onder G3.
- Vanuit groep 2 wordt klantgerichtheid gemist. Waar valt dit onder?
- Vanuit groep 2 wordt het omgaan met nieuwe technologieën gemist. Waar valt dit onder?

4. Vraag 1 Structuur en opbouw

Hier is alleen met groep 2 over gesproken.

- Het dossier is technisch opgezet en gaat onvoldoende in op de noodzakelijke cultuurverandering die nodig is in de bouw. Er wordt te veel in hokjes gedacht (traditionele kaders) waardoor interdisciplinair (wordt als voorwaarde gezien voor de energetische verduurzaming) hooguit een bijverschijnsel kan zijn. Het is dan ook de vraag of de gewenste energetische verduurzaming op deze manier kan plaatsvinden.
- Het dossier is traditioneel opgezet (lijkt wel op een regulier BCP) en gaat onvoldoende in op ontwikkelingen en trends. Ontwikkelingen in (duurzaam) materiaal gebruik, ontwikkelingen in concepten en technologieën en ontwikkelingen in samenwerken. Wat zijn bijvoorbeeld de gevolgen van toekomstige klimaatverandering op de gebouwde omgeving. De koppeling aan trends en

ontwikkelingen zou een echte meerwaarde zijn. In andere woorden, laat de context zien van de toekomstige competenties.

- De scope van energiezuinigheid is te eng gedefinieerd. Bouwfase, Gebruiksfase (gedurende gehele levensduur), sloop, hergebruik.
- Eigen begrippenverklaring in dossier zorgt juist voor verwarring. Verwezen wordt naar begrippenkader vanuit MBO-raad.
- Kritiek op taalgebruik. Veel nietszeggende, te algemene bewoordingen. Dit moet gevuld worden met betekenis.
- De focus van BUS op energiebesparing wordt als te nauw ervaren. Men mist hierbij duurzaam materiaalgebruik ect.
- Men vraagt zich af wat met het dossier beoogd wordt. Er bestaan ten slotte al tal van cursussen waar geen gebruik van wordt gemaakt.